

NOTA
Programma van Maatregelen

Proefputtenonderzoek: 2021L104

Brugge
Moerstraat 56 – Leeuwstraat 3

Deconynck Jasper

Vergauwe Ruben

Ghent Archaeological Team bv
Venecolaan 52M
9880 Aalter

Colofon

Project:
Brugge Moerstraat 56 – Leeuwstraat 3

ID bekrachtigde archeologienota:16942

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bv (GATE)
Jasper Deconynck, Ruben Vergauwe

© 2021 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bv
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bv.

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	ii
Inleiding	1
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen.....	2
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	2
1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site	2
1.3 Impactbepaling	4
1.4 De waardering van een archeologische site	7
1.5 Concretisering maatregelen.....	9
Bibliografie.....	10
Bijlage	11

INLEIDING

De opdrachtgever plant in de historische stadskern van Brugge (provincie West-Vlaanderen) op de terreinen tussen de Moerstraat en de Leeuwstraat een renovatie van bestaande gebouwen. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt daarbij ca. 1.379 m² en valt binnen een vastgestelde archeologische zone. De terreinen van het projectgebied maken deel uit van de historische stadskern van Brugge, die als archeologisch geheel (erfgoedobject 140001) en sinds 2016 ook als vastgestelde archeologische zone (aanduidingsobject 11880) is opgenomen in de wetenschappelijke inventaris archeologisch erfgoed.

De ingrepen voorzien in de werken vinden plaats op volgende kadastrale percelen binnen de hierboven beschreven extremiteiten: Brugge, Afd. 4, Sectie D, 858T, 858R, 858S.

Aangezien de geplande bodemingrepen de drempelwaarden ingesteld door het agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid overschrijden, dient conform het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, aangepast met het decreet houdende de wijziging van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 naar aanleiding van de ex-post evaluatie, een archeologisch vooronderzoek te worden uitgevoerd en een archeologienota te worden opgemaakt. Deze werd in 2020 opgemaakt door de firma Ruben Willaert nv met een proefputtenonderzoek als advies (Bot, Willaert 2021b; 2020I397, OE ID 16942).

GATE werd eind 2021 aangesteld om dit uitgesteld vooronderzoek door middel van een vooronderzoek met ingreep in de bodem (proefputten) uit te voeren.

Deze tekst behelst het programma van maatregelen, waarin een advies wordt geformuleerd naar vrijgave toe.

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het uitgevoerde bureau-, en proefputtenonderzoek leverde voldoende informatie op om de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats te kunnen bevestigen en waarderen. Het onderzoek leverde in functie van deze nota voldoende gegevens op om een gefundeerd advies te formuleren.

1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site

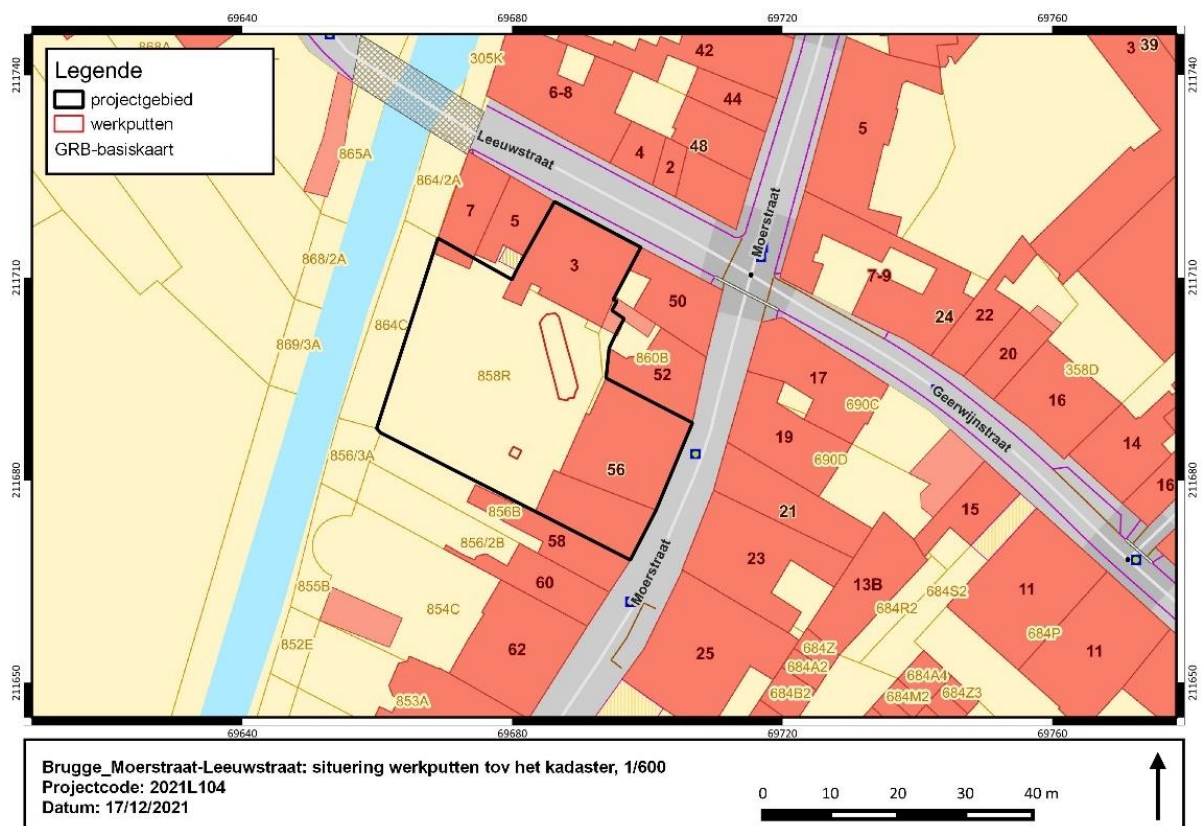
Het proefputtenonderzoek bestond uit de aanleg van twee putten waarbinnen 25 sporen en 6 vondsten werden geregistreerd. Binnen werkput 1 werd gewerkt in één vlak, in werkput 2 betreft dit drie vlakken.

De geregistreerde sporen tonen een sterke antropogene impact op de bodem van het projectgebied in de nieuwe en nieuwste tijd. Deze roering heeft plaatsgevonden in meerdere fasen. Dit heeft geresulteerd in een sterk vergraven bodem waarbinnen beperkte en aangetaste archeologische vindplaatsen gedetecteerd zijn. Indicaties van oudere historische periodes zijn aangetroffen in werkputten 1 en 2 met een spoor uit de 12^e/vroeg 13^e eeuw, een kuil uit de 13^e eeuw en een laag uit de laatmiddeleeuwse periode.

Er werden zes vondsten ingezameld. Monsters voor verder natuurwetenschappelijk onderzoek werden niet genomen.

Figuur 1: plan met projectie van de twee proefsleuven t.o.v. orthofoto (© Geopunt).

Figuur 2: plan met projectie van de twee proefsleuven tov kadaster (© Geopunt).

1.3 Impactbepaling

Het archeologisch onderzoek kadert binnen een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor het verbouwen van een eengezinswoning met kantoorruimtes tot eengezinswoning met acht gastenkamers, de uitbreiding van het gebouw aan de Leeuwstraat en het verbouwen van appartementen aan de Leeuwstraat.

Het huidige vervolgonderzoek spitst zich verder toe op de bodemingrepen in de binnentuin tussen de respectievelijke gebouwen aan de Moerstraat en Leeuwstraat.

Concreet wordt de zone ter hoogte van de geplande regenwaterputten en infiltratiekratten, die aanvankelijk aan de zuidelijke grens van het projectgebied waren ingepland, onderzocht door middel van proefputten. **Deze ingrepen hebben een respectievelijke oppervlakte van ca. 6.68 m² (regenwaterputten) en ca. 35 m² (infiltratiekratten) en een respectievelijke bodemingreep van ca. 2.5 m diep en ca. 1.8 m diep. De nieuwe leidingen die deze elementen connecteren worden aangelegd in een sleuf van ca. 50 cm breed tot 70 cm diep.**

Zoals reeds aangehaald was er een beperkte planwijziging na aktenaam van de archeologienota. De putten en infiltratiekratten werden verschoven van de zuidgrens naar de achtergevel van het gebouw aan de Leeuwstraat. **Daardoor werd ook in overleg met en met toestemming van de erfgoedconsulent van het Agentschap Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen overeen gekomen om ook het proefputtenplan hieraan aan te passen (zie Verslag van Resultaten).**

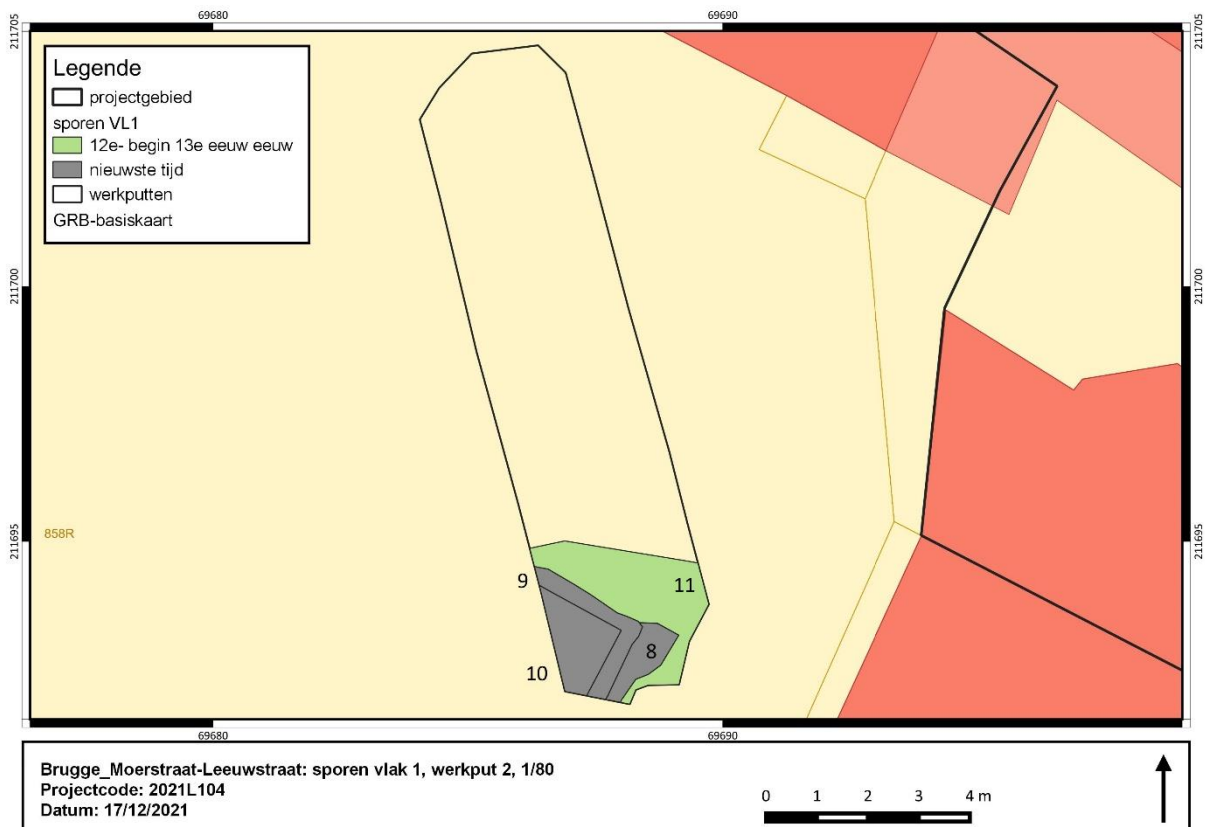
1.4 De waardering van een archeologische site

Tijdens het onderzoek zijn verspreid over de twee proefputten in totaal 25 sporen aangetroffen. Het merendeel van deze sporen zijn verstoringen of uitbraaksporen gevuld met puin, allen van eerder recente aard (nieuwe tijd of jonger).

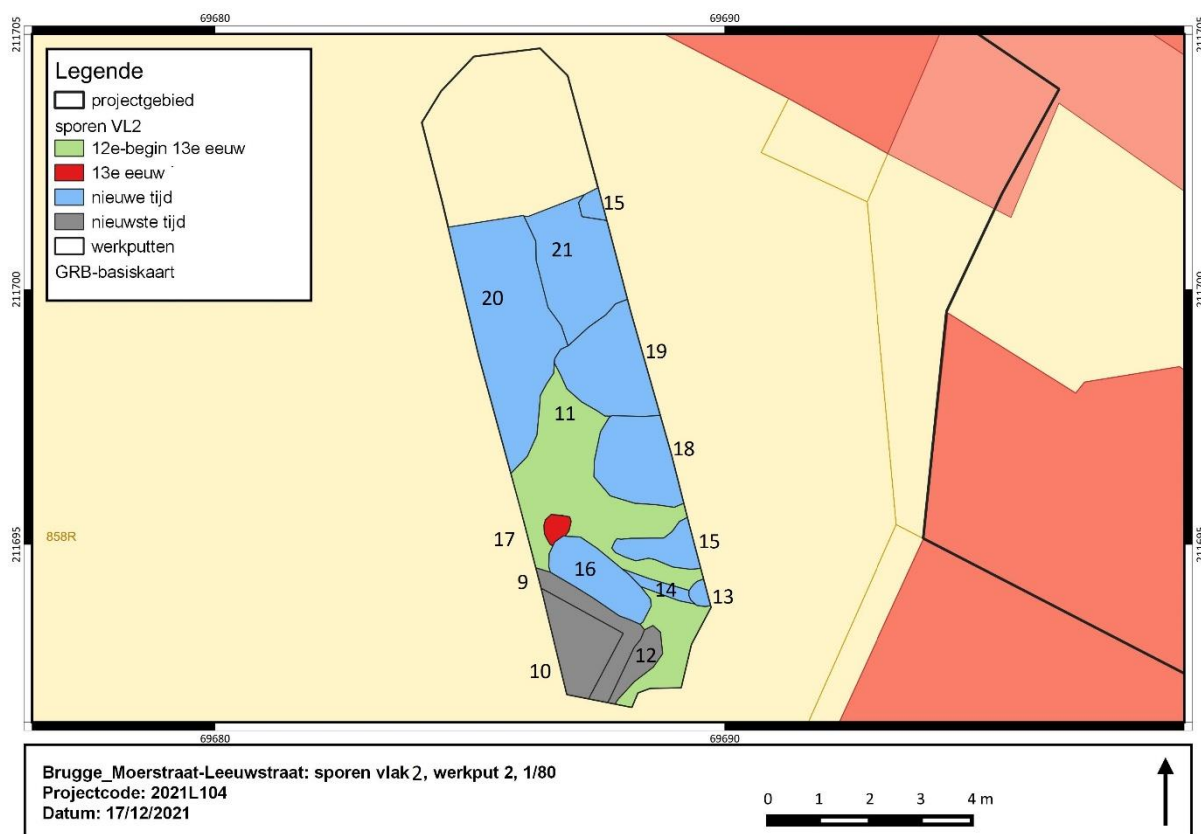
Een aantal sporen in werkput 2 zijn vermoedelijk van oudere, middeleeuwse ouderdom. Het gaat om sporen 11 en 22, die deel uitmaken van eenzelfde structuur en spoor 17. Sporencombinatie 11 (sporen 11 en 22) met een datering in de 12-13e eeuw in het zuiden van werkput 2 kent een te grote graad van verstoring en ligt hoofdzakelijk buiten de grenzen van de geplande ingrepen. De dimensies van het spoor binnen de geplande ingrepen is eerder beperkt. Tijdens het veldwerk werd in deze sporencombinatie ook geboord om de maximale diepte te achterhalen. Sporencombinatie 11 is nog ca. 35 cm dieper bewaard dan vlak 3 (tot ca. 4.46 m TAW). De relatief recente betonnen constructie heeft het spoor echter te sterk verstoord. Verder onderzoek van dit spoor zou technisch moeilijk zijn en bovendien enkel fragmentaire informatie opleveren.

Spoor 17, ten slotte, valt te dateren in de 13de eeuw. Dit kleine circulaire spoor is stratigrafisch ingegraven in spoor 11 en werd volledig onderzocht en geregistreerd tijdens het proefputtenonderzoek (vlakregistratie, profielregistratie en leeghalen spoor).

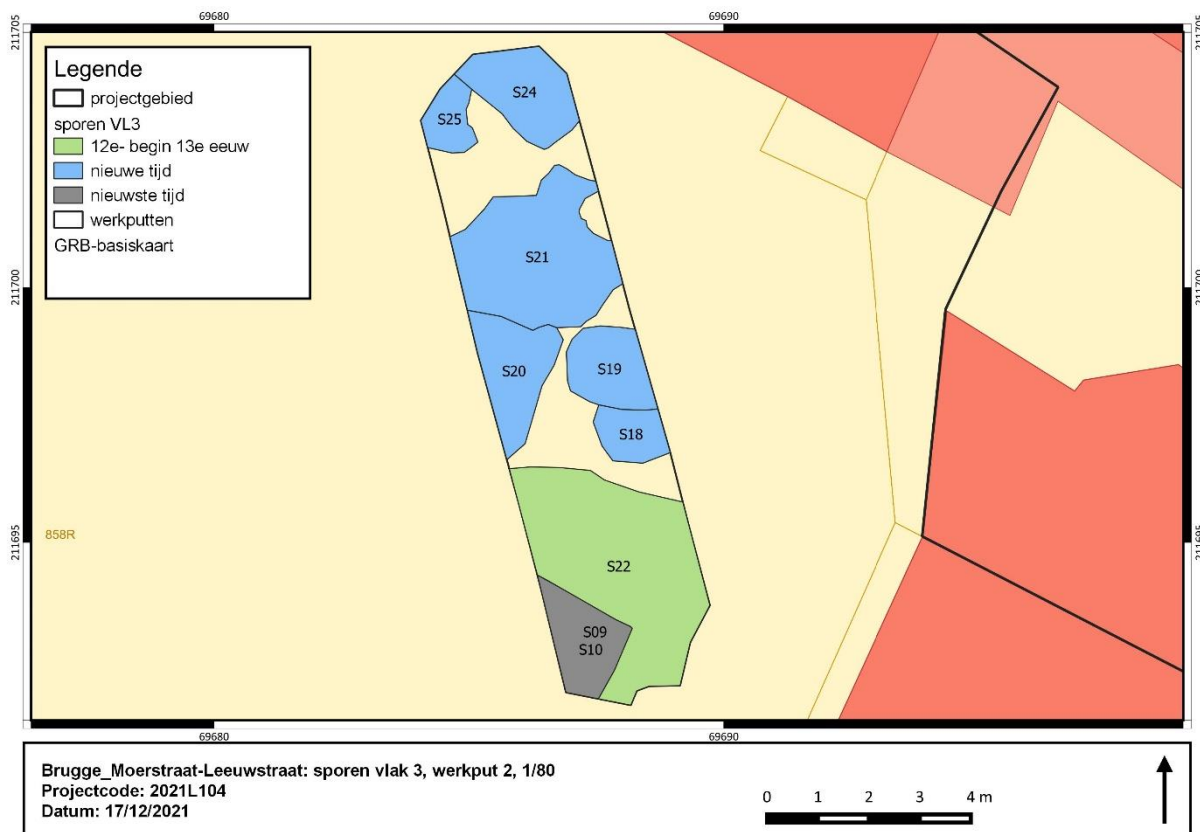
Ondanks het aantreffen van sporen uit oudere historische periodes, meer bepaald in de middeleeuwen, zijn deze sporen te fragmentair en verstoord om over te gaan tot een advies naar verder onderzoek, een opgraving. Aanvullend bleek tijdens het proefputtenonderzoek dat het projectgebied onderhevig is geweest aan omvangrijke bodemingrepen van eerder jonge aard (nieuwe tijd of jonger) wat het potentieel op archeologische kenniswinst verder beperkt.

Figuur 5: allesporenkaart vlak 1 op GRB (© Geopunt) schaal 1:80.

Figuur 6: allesporenkaart vlak 2 op GRB (© Geopunt) schaal 1:80.

Figuur 7: allesporenkaart vlak 3 op GRB (© Geopunt) schaal 1:80.

1.5 Concretisering maatregelen

Gezien het resultaat en de sterke graad van verstoring, wordt een **vrijgave geadviseerd** van het projectgebied. In de proefputten werd binnen het bereik van de werken en een veiligheidsmarge hoofdzakelijk verstoringen en sterk vermengde opvullings- en ophogingspakketten aangetroffen. Ondanks het aantreffen van sporen uit oudere historische periodes, meer bepaald in de middeleeuwen, zijn deze sporen te fragmentair om over te gaan tot een advies naar verder onderzoek, een opgraving. Bovendien is de bewaringstoestand van deze sporen eerder slecht en te verstoord en bevinden deze zich deels buiten de grenzen van de geplande ingrepen. **Verder onderzoek in de vorm van een vervolgonderzoek zou ons inziens weinig nuttige archeologische kennisvermeerdering met zich mee brengen en is daardoor vanuit een kosten-baten overweging niet opportuun.**

BIBLIOGRAFIE

Literatuur:

Bot, B., Willaert, A., 2021b, Brugge Moerstraat 56 – Leeuwstraat 3, Archeologienota, Programma van Maatregelen, Ruben Willaert bvba.

Willaert, A., 2021a, Brugge Moerstraat 56 – Leeuwstraat 3, Archeologienota, Verslag Van Resultaten, Ruben Willaert bvba.

Collecties: /

Kaartmateriaal: /

Digitale bronnen:

- www.geopunt.be
- <https://dov.vlaanderen.be>

BIJLAGE

Figurenlijst:

Figuur 1: plan met projectie van de twee proefsleuven t.o.v. orthofoto (© Geopunt).	3
Figuur 2: plan met projectie van de twee proefsleuven tov kadaster (© Geopunt).	3
Figuur 4: Inplantingsplan van de aangepaste ingrepen. De regenwaterputten en infiltratiekratten situeren zich nu aan de achtergevel van het gebouw aan de Leeuwstraat (bron: opdrachtgever).	5
Figuur 5: Rioleringsplan van de aangepaste ingrepen (bron: opdrachtgever).	6
Figuur 6: allesporenkaart vlak 1 op GRB (© Geopunt) schaal 1:80.	8
Figuur 7: allesporenkaart vlak 2 op GRB (© Geopunt) schaal 1:80.	8
Figuur 8: allesporenkaart vlak 3 op GRB (© Geopunt) schaal 1:80.	9